

L.dz. ZGI 132/2007

Pani
ppłk **Barbara Wechmann**
Dyrektor Biura Prawnego
CZSW

W nawiązaniu do przedłożonego nam projektu ustawy o ustanowieniu „Programu modernizacji Służby Więziennej w latach 2008-2010” w wersji z dnia 13 czerwca 2007r., podaję poniżej uwagi NSZZ Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa:

1. Prace nad ustawą „o modernizacji Służby Więziennej w latach 2008-2010” są konsekwencją podpisanego w dniu 30 listopada 2006r. „Protokołu uzgodnień z rozmów” pomiędzy Sekretarzem Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Beatą Kempą a Zarządem Głównym NSZZ Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa. W treści powyższego „Porozumienia” wynika, że przedmiotowa ustawa winna w szczególności uwzględniać:
 - poprawę warunków socjalnych i bezpieczeństwa pracy funkcjonariuszy,
 - wzrost wskaźnika uposażeń funkcjonariuszy w latach 2008-2010,
 - rozwiązania zawarte w rządowym „Programie pozyskania nowych miejsc zakwaterowania w jednostkach penitencjarnych na lata 2006-2009”.
2. Z powyższego przypomnienia wynika, że obok ustawowego zagwarantowania środków finansowych na realizację rządowego „Programu pozyskania nowych miejsc zakwaterowania” pozostałe propozycje „ustawy modernizacyjnej” winny być skierowane podmiotowo na funkcjonariuszy, a nie na osoby pozbawione wolności, co – niestety – ma miejsce, zarówno w aktualnym projekcie, jak również w projekcie pierwotnym z dnia 15 marca 2007r.
3. Podstawowa różnica pomiędzy projektem z 15 marca br. a aktualnym z 13 czerwca polega na dodaniu do załącznika nr 2 propozycji dotyczących potrzeb więziennej służby zdrowia (trzy tematy) oraz zapotrzebowania etatowego i finansowego na realizację rozszerzonego programu „ucywilnienia” administracji Służby Więziennej. Dlatego też nasze uwagi są praktycznie tożsame z tymi, jakie zgłaszaliśmy już w trakcie marcowych uzgodnień.

4. Zarząd Główny NSZZ FiPW uważa, że zawarte w projekcie ustawy propozycje potrzeb w zakresie prac remontowych i inwestycyjnych, dotyczących infrastruktury obiektów mieszkalnych i zaplecza gospodarczego, winny być przedmiotem zabiegów kierownictwa służbowego oraz resortu sprawiedliwości, w trakcie prac nad kolejnymi ustawami budżetowymi. Proponowana ustawa o modernizacji Służby Więziennej ma szczególny charakter i powinna być tworzona w sposób wyjątkowy, a jej podstawowym celem (obok zabezpieczenia finansowego dla pełnej realizacji „Programu pozyskania 17 tysięcy miejsc”) winna być minimalizacja wieloletnich zaniedbań w sferze: etatowej, płacowej, socjalnej i bezpieczeństwa zatrudnionych w Służbie Więziennej funkcjonariuszy i pracowników.
5. Podobnie, jak w punkcie 4, rzecz się ma z potrzebami z zakresu więziennej służby zdrowia, które nie wymagają zastosowania nadzwyczajnych działań, którymi niewątpliwie będzie uchwalenie „ustawy o modernizacji SW”. W temacie służby zdrowia związek zawodowy, z pełną determinacją, oczekuje jednoznacznych propozycji dotyczących zwiększenia zakresu świadczeń i prawidłowego funkcjonowania Zespołów Medycyny Pracy, co w okresie trwałego zwiększania wysiłku psycho-fizycznego jest konieczne i niezbędne. Świadczą o tym także ostatnie wypadki nadzwyczajne z udziałem funkcjonariuszy Służby Więziennej.
6. NSZZ Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa nie widzi także potrzeby nadzwyczajnych działań ustawowych, w przedmiocie modernizacji przywieziennych zakładów pracy. Problem potrzeby dalszego funkcjonowania tych przedsiębiorstw, ich konkurencyjności na rynku pracy, a także przydatności dla celów resocjalizacyjnych winien być wcześniej przedmiotem odrębnej dyskusji wewnątrz-resortowej.
7. Naszym zdaniem, bardzo ważne dla prawidłowego i bezpiecznego funkcjonowania Służby Więziennej, tematy (wyszczególnione w załączniku nr 2 w punktach 3, 4, 5, 6 i 7) a dotyczące: taboru samochodowego, uzbrojenia, wyposażenia specjalnego, zabezpieczenia techniczno-ochronnego oraz ratowniczo-pożarowego, są zbyt oszczędnie uzasadnione, nie przedstawiają ich rzeczywistej (tragicznej wręcz) sytuacji. W szczególności w zakresie ich braku i praktycznego wyeksploatowania. Szersze uzasadnienie, z wyszczególnieniem aktualnych ilości, stopnia zużycia oraz realnych potrzeb, może znacznie przyczynić się do skutecznego lobbingu na rzecz ich pozyskania. Brak takiego uzasadnienia uniemożliwia posługiwanie się konkretnymi przykładami. Ponadto zupełnie pominięto istotne potrzeby dotyczące zakupu psów do wykrywania materiałów wybuchowych i środków odurzających, czy urządzeń do zagłuszania sygnału telefonii komórkowej, co winno być już standardem we współczesnym więziennictwie.

8. W załączniku nr 2, w punkcie 1 – „budowa nowych miejsc zakwaterowania”, brak jest uwzględnienia potrzeb etatowych funkcjonariuszy dla pełnej realizacji tego tematu.
9. Nazwa wyszczególnienia ujętego w punkcie 2 załącznika nr 2 winna brzmieć: **„Poprawa warunków socjalnych dla funkcjonariuszy”**. W tym temacie oczekujemy nie tylko modernizacji obiektów administracji (zapewne w ilości znacznie większej niż wymienionej w projekcie), ale także odczuwalną poprawę warunków pracy funkcjonariuszy, m.in. poprzez budowę i modernizację: dyżurek oddziałowych, pokoiów wychowawców, posterunków zewnętrznych uzbrojonych, czy szatni i łaźni dla personelu. Już najwyższy czas aby powstały właściwie urządzone zaplecza socjalne dla funkcjonariuszy, aby służba pełniona była w godnych warunkach, aby (niejednokrotnie) zaspokajanie potrzeb fizjologicznych nie przynosiło wstydu i ujmy dla funkcjonariuszy.
10. W temacie nr 11 – „Zagadnienia ogólnopenitencjarne” akceptujemy w pełni tylko potrzebę zakupu zestawów komputerowych dla potrzeb działu penitencjarnego. Jednakże przedmiotowe potrzeby winny być spójne z potrzebami innych działów w tym zakresie i zostać uwzględnione w temacie nr 8: „Zakup i wymiana sprzętu oraz systemów teleinformatycznych”. Pozostałe potrzeby, w temacie nr 11 (zapewne potrzebne dla prawidłowej realizacji zadań ustawowych) nie znajdują naszego zrozumienia dla umieszczenia ich w ustawie o szczególnym charakterze.
11. Uzasadnienie dla tematu nr 8 jest mało precyzyjne. Nie wynikają z niego rzeczywiste potrzeby Służby Więziennej, na przykład w zakresie zakupu oraz wymiany sprzętu komputerowego dla poszczególnych pionów służby.
12. Projekt ustawy „o modernizacji Służby Więziennej” zupełnie pomija potrzeby COSSW w Kaliszu, m.in. w przedmiocie remontu pozostałych budynków mieszkalnych, przebudowy i modernizacji wyeksploatowanej sali sportowej, budowy basenu oraz boiska wielofunkcyjnego. Są to inwestycje niezbędne dla prawidłowej realizacji wieloetapowego i wielokierunkowego szkolenia funkcjonariuszy.
W projekcie ustawy proponuje się np.: budowę obiektów sportowych dla skazanych, zupełnie natomiast pomija się konieczność funkcjonowania podobnych obiektów dla funkcjonariuszy, chociażby na potrzeby ćwiczeń grup interwencyjnych, czy dla podnoszenia i utrzymywania wymaganej sprawności fizycznej przez pozostałych funkcjonariuszy.
13. W projekcie ustawy zupełnie pomija się także problematykę standaryzacji stanowisk pracy. O konieczności jej przeprowadzenia mówi się od lat, nie robiąc nic w tym kierunku. A przecież ten problem można ściślej połączyć z planowanym wzrostem etatów dla Służby oraz ze zmianą struktury zatrudnienia.

14. Zdaniem związku zawodowego zastąpienie części etatów funkcjonariuszy etatami pracowników cywilnych (temat nr 13) jest pożądane i oczekiwane, jednakże ze względów bezpieczeństwa jednostek (oraz zatrudnionych i zakwaterowanych w nich osób) - proces ten winien rozpocząć się nie wcześniej niż w 2009r., czyli po realizacji tematu nr 15, polegającego na wprowadzeniu dwuosobowych stanowisk oddziałowych, co powinno zostać rozłożone na dwa (a nie na trzy) lata. Okres ten ma istotne znaczenie dla przeprowadzenia i zakończenia niezbędnego przeszkolenia tych funkcjonariuszy, jeszcze przed spodziewanym zwiększeniem zakresu obowiązków dla więziennictwa, także w związku z organizacją Euro 2012r. Ponadto, przy opracowywaniu tematu nr 13 pominięto kwestię konieczności wzrostu płac dla pracowników cywilnych, co przy aktualnym rynku pracy jest działaniem niezbędnym. Bez zaplanowania podniesienia płac dla pracowników cywilnych, przy jednoczesnym znacznym wzroście proporcji „ucywilnienia” etatów, Służba Więzienna stanie w obliczu dużej liczby vacatów, co realnie osłabi jej stan bezpieczeństwa.
15. W uzasadnieniu do realizacji tematu nr 12: „Wzrost wskaźnika uposażeń” pominięto istotny fakt, iż znaczna część środków finansowych pochodzących będzie z likwidacji niektórych dotychczasowych uprawnień socjalnych i mieszkaniowych funkcjonariuszy. Ponadto, zapisane w załączniku nr 1 propozycje wzrostu wskaźnika uposażeń powinny zostać poddane ponownej weryfikacji, między innymi z powodu zmieniającej się koniunktury na rynku płac w sferze budżetowej i w innych służbach mundurowych.
16. W art. 3 projektu ustawy pominięto skutki finansowe dotyczące realizacji tematu nr 14, ujętego w załączniku nr 2.
17. Naszą wątpliwość budzi proponowany zapis art. 4 ust. 3 projektu, upoważniający Ministra Sprawiedliwości do dokonywania ewentualnych przeniesień wydatków pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami, ale w ramach możliwości wynikających z ustawy o finansach publicznych. Nasze obawy budzi fakt, czy –wbrew pozorom – nie jest to jednak ograniczenie możliwości ministra? Być może dalej idącym rozwiązaniem byłoby podejmowanie decyzji przez Radę Ministrów (na wniosek Ministra Sprawiedliwości) z możliwością pominięcia ograniczeń wynikających z ustawy o finansach publicznych?

Dlatego też - biorąc powyższe pod uwagę - proponujemy zorganizowanie, w trybie pilnym, spotkania uzgodnieniowego, celem uszczegółowienia wzajemnych uwag i propozycji, a także wypracowania wspólnego harmonogramu działań, skutkujących przyspieszeniem prac legislacyjnych nad wdrożeniem przedmiotowej „ustawy o modernizacji Służby Więziennej”.

PRZEWODNICZĄCY
ZARZĄDU GŁÓWNEGO
Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego
Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa

Bronisław Ogónek-Obierzyński